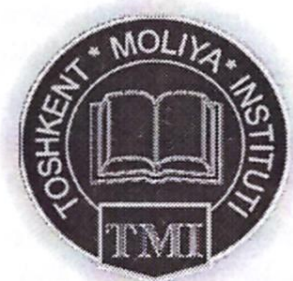

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
TOSHKENT MOLIYA INSTITUTI**

**O'quv-uslubiy boshqarma
tomonidan ro'yhatga olindi**

№ 2014/400074
2014 йил 20 avgust

**Institut Kengashining
№1-sonli qarori bilan
TASDIQLANGAN
(2014 yil 22 avgust)**

MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODIKASI

ISHCHI O'QUV DASTURI

Oliy ta'limning

Bilim sohasi:	200000	–	Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	230000	–	Iqtisod
Ta'lim mutaxassisligi:	5A231301	–	Pensiya ishi

Toshkent-2014

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv va ishchi o'quv reja hamda o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchi:

Karimova Z.X. – Toshkent moliya instituti “G’aznachilik ishi” kafedrasi mudiri i.f.n., f. prof.

Taqrizchilar:

Haydarov N.H. – Toshkent moliya instituti, ilmiy ishlar bo'yicha institut prorektori, i.f.d., prof.
Pulatov D.H. – O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G'aznachiligi Moliyaviy majburiyatlarni ro'yxatga olish va to'lovlarni amalga oshirish bo'limi boshlig'i, i.f.n., dots.

Fanning ishchi o'quv dasturi kafedraning 2014 yil 10 iyundagi 20-sonli majlisida muhokama etilib, fakultet Kengashida ko'rib chiqishga tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

A.Botirov

Fanning ishchi o'quv dasturi Byudjet hisobi va davlat jamg'armalari fakulteti Kengashida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (2014 yil 12 iyundagi 11 -sonli qarori).

Fakultet dekani

Sh.Allayarov

Kelishildi:

**O'quv ishlari bo'yicha
Prorektor**

A.Karimov

KIRISH

1.1. Fanning maqsadi va vazifalari

“Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi” fanini o’qitishning maqsadi - kelgusida yuqori malakali iqtisodchi-mutaxassislar bo’lib etishadigan magistrantlar maxsus fanlarni o’qitishning yangi pedagogik texnologiyalari, o’quv-uslubiy, texnik va informatsion ta’minoti, ma’ruza va amaliy mashg’ulot darslarini o’tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasi, ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik ishlarni o’tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasi bo’yicha ko’nikmalar hosil qilishdan iborat. Ushbu maqsaddan kelib chiqib fan o’z predmetini o’rgatish uchun quyidagi vazifalarni qo’yadi:

- O’zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta’lim tizimi va uning huquqiy asoslarini o’rganish;
- maxsus fanlarni o’qitishning yangi pedagogik texnologiyalarini o’rganish;
- ma’ruza va amaliy mashg’ulot darslarini o’tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasini o’rganish;
- ilmiy-tadqiqot va ilmiy-pedagogik ishlarni o’tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasini o’rganish.

Har bir mavzu yakunida axborot va pedagogik texnologiyalari keltirilgan hamda ularni qo’llash yuzasidan aniq tavsiyalar mazkur fandan ishlab chiqilgan o’quv-uslubiy majmua(O’UM)da bayon etilgan.

1.2. Fanni o’zlashtirgan talabaning malakaviy darajasi:

- maxsus fanlarni o’qitishning yangi pedagogik texnologiyalari;
- ma’ruza va amaliy mashg’ulot darslarini o’tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasi;
- talabalarning mustaqil ta’limini tashkil etish metodikasi;
- ilmiy-tadqiqot ishlarni o’tkazish metodikasi;
- ilmiy-pedagogik ishlarni o’tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasini haqidagi tasavvur va malakaga ega bo’ladi.

1.3. Fanning o’quv rejasidagi fanlar bilan bog’liqligi

“Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi” fani institutda o’rganiladigan boshqa iqtisodiy fanlar bilan uzviy bog’liqdir. “Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi” fani bakalavriat bosqichida o’rganilgan ixtisoslik fanlardan olingan nazariy asoslarga tayanadi.

Shu bilan birga, “Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi” fani magistraturadagi qator mutaxassislik fanlarni o’zlashtirish uchun nazariy-uslubiy asos bo’lib xizmat qiladi.

Har bir mavzu yakunida ta'lim texnologiyalari keltirilgan va ularni qo'llash yuzasidan aniq tavsiyalar mazkur fandan ishlab chiqilgan o'quv-uslubiy majmua(O'UM)da bayon etilgan.

1.4. Fanni o'qitishda qo'llaniladigan yangi pedagogik texnologiyalar va ularning mazmun-mohiyati

“**Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi**” fanining *ma'ruza mashg'ulotlarida* ma'lumotlarni ko'rgazmali taqdim etish usullari va vositalari:

insert jadvali:

- mustaqil o'qish, ma'ruza tinglash jarayonida olinadigan ma'lumotlarni yaxlit bir tizimga keltirishga imkoniyat yaratadi.
- oldindan olingan ma'lumotni yangisi bilan o'zaro bog'lash qobiliyatini shakllantirishga imkon beradi.

Klaster (Klaster - tutam, bog'lash):

Ma'lumot xaritasini tuzish va vositasi-barcha fikr konstitutsiyasini fokuslash va aniqlash uchun asosiy omil atrofida g'oyalarni yig'ish.

Toifali jadval:

Toifa - mavjud holat va munosabatlarni aks ettiradigan belgi (umumiy).

- ajratilgan belgilarga ko'ra olingan ma'lumotlarni birlashtirishni ta'minlaydi;
- tizimli mushohada qilish, ma'lumotlarni tarkiblashtirish va tizimlashtirish ko'nikmasini rivojlantiradi.

Kontseptual jadval:

O'rganilayotgan xodisa tushuncha, qarash, mavzu va shu kabilarni ikki va undan ortiq jihat bo'yicha taqqoslash imkonini beradi. Tizimli mushohada qilish, ma'lumotlarni tarkiblashtirish va tizimlashtirish ko'nikmasini rivojlantiradi.

BBB jadvali:

Bilaman, Bilishni xoxlayman, Bildim

- matn (mavzu, bo'lim) bo'yicha tadqiqot ishlari olib borish imkonini beradi;
- tizimli mulohaza kilish, tarkibga ajratish ko'nikmalarini beradi.

T-jadval:

Bita kontseptsiya (ma'lumot)ning jihati o'zaro solishtirish (ha/yuk, ha/qarshi). Tanqidiy mushohada rivojlantiradi.

Loyihalash metodi:

Kelajakda amalga oshiriladigan ishlarni rejalashtirish bo'lib, loyiha, ma'lum bir hisob-kitob, chizma va boshqalarga asoslangan holda tavsiflash, bayon qilish shaklida mujassamlashgan g'oya, fikr.

“**Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi**” fanining **amaliyot mashg'ulotlarida** muammoni jamoali tarzda xal etishning usullari va vositalari:

Aqliy hujum:

Bu uslubda qo'yilgan savol, maummo, masalani butun guruh bilan birgalikda muhokama kilinadi. U magistrantlarni o'quv jarayonida mashg'ulotlar faol qatnashishlarini topish va bayon qilish chog'ida boshqalarni ham fikrini jalb qilish, o'z fikrlarini aytishga yo'naltiruvchi metoddir.

Bahs:

O'z fikrini ifoda etishni xoxlovchilar orasida biron bir munozarali masalani muhokama qilish, xaqiqatni aniqlash va to'g'ri qarorni qabul qilish.

Muzokaralar:

Eshitish aniq tashkil etilgan ikki tomon fikrlari almashinuvi.

Pinbord texnikasi:

Muammoni xal etish buyicha g'oyalarni tizimlashtirish va guruhlashtirish va yagona nuqtai nazarni ishlab chiqish imkonini beradi.

Delfi texnikasi:

Muammoni xal etishning jamoali baholash va tanlash imkonini beradi.

6-6 texnikasi:

Qo'yilgan muammoni xal etish buyicha jamoa tomonidan ifodalangan variantlardan eng yaxshisi baholanadi va tanlanadi, keyin quyidagi xarakatlar algoritmgaga muvofiq ma'lum belgilar bo'yicha guruhlanadi.

Keys stadi.:

Talabalarni qaror qabul qilishga o'rgatishda muammoli vaziyat hosil kilib, uni echishni o'rganish metodi.

Talabalarga ushbu fanni o'zlashtirishda mavjud o'quv adabiyotlaridan, elektron darslik, testlar majmuasi va boshqa manbalardan foydalanish tavsiya etiladi.

I. “Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi” fani mavzulari va ular bo’yicha mashg’ulot turlariga ajratilgan yuklama hajmining taqsimoti

№	Mavzular nomi	Jami soatlar	Shu jumladan		
			Ma’ruza	Amaliy mashg’ulot	Mustaqil ta’lim
Kusgi semestr					
1.	O’zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta’lim tizimi va uning huquqiy asoslari	8	2	4	2
2.	Maxsus fanlarni o’qitishning yangi pedagogik texnologiyalari	12	2	6	4
3.	Maxsus fanlarni o’qitishning o’quv-uslubiy, texnik va informatsion ta’minoti	12	2	6	4
4.	Ma’ruza darslarini o’tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasi	16	4	6	6
5.	Amaliy (seminar) mashg’ulotlarga tayyorgarlik ko’rish va uni o’qitish metodikasi	16	4	6	6
6.	Talabalarning mustaqil ta’limini tashkil etish metodikasi	8	2	4	2
7.	Ilmiy-tadqiqot ishlarni o’tkazish metodikasi	8	2	4	2
8.	Ilmiy-pedagogik ishlarni o’tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasi	10	2	4	4
Jami		90	20	40	30

2. O'QUV MATERIALLARI MAZMUNI

2.1. MA'RUZA MASHG'ULOTLARI

2.1.1. O'zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta'lim tizimi va uning huquqiy asoslari (2-soat)

O'zbekistonda «Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi to'g'risida» va «Ta'lim to'g'risida»gi qonunlarning mohiyati, ahamiyati va amal qilishi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli qarori. O'zbekistonning uzluksiz Davlat Ta'lim Standartlari (DTS) tizimi. Oliy ta'limning 5340000 - «Biznes va boshqaruv» va 140000 - «O'qituvchilar tayyorlash va pedagogika fani» ta'lim sohasi bo'yicha o'qiyotgan talabalarning zaruriy bilim va tayyorgarlik darajasiga qo'yilgan talablar.

Magistraturada tayyorlanadigan 5A231301 – «Pensiya ishi» mutaxassislik bo'yicha DTS talablari. «G'aznachilik ishi» kafedra tomonidan bakalavriat yo'nalishlariga va magistratura mutaxassisliklariga o'tiladigan maxsus fanlar majmuasi, ularning o'zaro bog'liqligi va o'qitish ketma-ketligi. Maxsus fanlarni o'qitishda oliy ta'lim jarayonining ishlab chiqarish bilan integratsiyasining ahamiyati va o'rni. Kadrlar tayyorlashning jahon tajribasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *insert jadvali, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A,7 A8, Q3,Q4, Q5, Q6]

2.1.2. Maxsus fanlarni o'qitishning yangi pedagogik texnologiyalari (2-soat)

Axborot texnologiyalari va masofali o'qitish – axborotlashtirish asrida ta'limning samaradorligini va sifatini oshirishning zaruriy omillari. Ta'lim sohasidagi yangi axborot va pedagogik texnologiyalar. O'zbekistonda ta'limni axborotlashtirish va kompyuterlashtirish ishlarining hozirgi holati va istiqbollari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A8, A9, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.1.3. Maxsus fanlarni o'qitishning o'quv-uslubiy, texnik va informatsion ta'minoti (2-soat)

Mutaxassislik maxsus fanlari bo'yicha o'quv-uslubiy kompleksning tarkibiy qismlari, ularni tuzish va o'quv jarayoniga qo'llash metodikasi. Namunaviy dasturlar. Ishchi dasturlar. Texnologik xaritalar. Kalendar rejalar. Individual ish rejasi. Ularning bajarilishini tashkil etish va nazorat qilish. Ma'ruza matnlari, o'quv qo'llanmalar, metodik ko'rsatmalar, darsliklar, texnik ko'rgazmali qurollar, amaliy-test savollar, o'quv-kompyuter dasturlari, texnik uskunalar, INTERNET-informatsion texnologiyalar, interaktiv va masofaviy o'qitish texnologiyalarini tayyorlash va ulardan foydalanish metodikasi. O'qitishda kafedraning ishlab

chiqarishdagi filiallari bazalarida o'quv jarayonlarini tashkillashtirish va amalga oshirish metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A5, A8, A9, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.1.4. Ma'ruza darslarini o'tkazish va talabalar bilimini baholash metodikasi (4-soat)

Ma'ruza mavzularini tuzish, ularga tayyorgarlik ko'rish va ma'ruza darslarini o'tish metodikasi va san'ati. Ma'ruza matnini tuzish, uning strukturasi, tarkibi, mazmuni va shakllari (qog'ozli va elektron). Adabiyotlar ustida ishlash, ularni tanlash va ma'ruzalarda qo'llash metodikasi. Talabalarning nazariy bilimlarini shakllantirish va nazorat qilishda pedagogik va psixologik usullarni qo'llash metodikasi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2005 yil 30 sentyabrdagi 217-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan «Oliy ta'lim muassalarida talabalar bilimini baholashning reyting tizimi to'g'risida»gi muvaqqat Nizomning mohiyati va ahamiyati.

Talabalar bilimini reyting tizimi asosida baholash mezonlari. Talabalar bilimini joriy, oraliq baholash metodikasi. Yakuniy baholashni o'tkazish metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A5, A6, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.1.5. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi (4-soat)

Amaliy (seminar) mashg'ulotlarning talabalar nazariy bilimlarini amaliy jihatdan mustahkamlashdagi roli. Amaliy (seminar) mashg'ulotning maqsadi va vazifalarini aniqlash, uning ma'ruza bilan uzviylikini ta'minlash. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish: adabiyotlar, amaliy materiallar tanlash, ularni o'rganish, tahlil qilish va auditoriyaga etkazish usullari. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarni o'tkazish vaqtini samarali taqsimlash. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarni o'tkazishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish. Talabalarning amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rishi va ularning bilim darajasini baholash mezonlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A7, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.1.6. Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasi (2-soat)

Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etishning maqsadi va vazifalari. Talabalarning mustaqil ishi - o'quv jarayonining tarkibiy qismi sifatida. Talaba mustaqil ishining tashkiliy shakllari: ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari

yordamida mustaqil o'zlashtirish; berilgan mavzu bo'yicha referat tayyorlash; ilmiy maqola, konferentsiyalarga tezislar tayyorlash.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2005 yil 21 fevraldagi 34-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Talaba mustaqil ishini tashkil etish, nazorat qilish va baholash tartibi to'g'risida"gi Nizomning mazmuni va ahamiyati.

Talabalarning mustaqil ishini nazorat qilish va baholash mezonlari hamda ular natijalarining kafedra majlislarida muhokama etib borilishi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A6, A9, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.1.7. Ilmiy-tadqiqot ishlarni o'tkazish metodikasi (2-soat)

Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini o'tkazish metodikasi va san'ati. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkillashtirish va ularning samarali bajarilishini ta'minlash metodikasi. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini o'tkazish, nazorat qilish va baholash metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.1.8. Ilmiy-pedagogik ishlarni o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasi (2-soat)

Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarini o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash doirasidagi mashg'ulotlar turlari va shakllari, mavzularni tuzish, ularga tayyorgarlik ko'rish va o'tkazish metodikasi va san'ati. Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarni tashkillashtirish va bajarish metodikasi. Iqtidorli talabalar bilan ishlashni kafedraning ishlab chiqarishdagi filiallari bazalarida tashkillashtirish va amalga oshirish metodikasi. Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarini o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash doirasidagi bilimlarni shakllantirish, nazorat qilish va baholash metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *klaster, toifali jadval, kontseptual jadval.*

[A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A10, Q1, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.2. AMALIY MASHG'ULOTLARNI TASHKIL ETISH BO'YICHA KO'RSATMALAR

2.2.1. O'zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta'lim tizimi va uning huquqiy asoslari (4-soat)

«Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi to'g'risida» va «Ta'lim to'g'risida»gi qonunlarning mohiyati, ahamiyati va amal qilishi. O'zbekistonning uzluksiz Davlat Ta'lim Standartlari (DTS) tizimi. Oliy ta'limning 5340000 - «Biznes va boshqaruv» va 140000 - «O'qituvchilar tayyorlash va pedagogika fani» ta'lim

sohasi bo'yicha o'qiyotgan talabalarning zaruriy bilim va tayyorgarlik darajasiga qo'yilgan talablar. Magistraturada tayyorlanadigan 5A231301 – «Pensiya ishi» mutaxassislik bo'yicha DTS talablari. «G'aznachilik ishi» kafedrasidan tomonidan bakalavriyat yo'nalishlariga va magistratura mutaxassisliklariga o'tiladigan maxsus fanlar majmuasi, ularning o'zaro bog'liqligi va o'qitish ketma-ketligi. Maxsus fanlarni o'qitishda oliy ta'lim jarayonining ishlab chiqarish bilan integratsiyasining ahamiyati va o'rni. Kadrlar tayyorlashning jahon tajribasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs*.

[A1, A2, A3, A4, A8, A9, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.2.2. Maxsus fanlarni o'qitishning yangi pedagogik texnologiyalari (6-soat)

Axborot texnologiyalari va masofali o'qitish – axborotlashtirish asrida ta'limning samaradorligini va sifatini oshirishning zaruriy omillari. Ta'lim sohasidagi yangi axborot va pedagogik texnologiyalar. Ta'lim sohasi sifatini oshirishning zamonaviy usullarida axborot va pedagogik texnologiyalarning o'rni va ahamiyati. Ta'lim sohasiga yangi pedagogik texnologiyalarni tadbiiq etish. Ta'lim sohasida yangi axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanish. O'zbekistonda ta'limni axborotlashtirish va kompyuterlashtirish ishlarining hozirgi holati. O'zbekistonda ta'limni axborotlashtirish va kompyuterlashtirish ishlarining istiqbollari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar*.

[A1, A2, A3, A5, A8, A9, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.2.3. Maxsus fanlarni o'qitishning o'quv-uslubiy, texnik va informatsion ta'minoti (6-soat)

Mutaxassislik maxsus fanlari bo'yicha o'quv-uslubiy kompleksning tarkibiy qismlari, ularni tuzish va o'quv jarayoniga qo'llash metodikasi. Namunaviy dasturlar. Ishchi dasturlar. Texnologik xaritalar. Kalendar rejalar. Individual ish rejasi. Ularning bajarilishini tashkil etish va nazorat qilish. Ma'ruza matnlari, darsliklar, o'quv qo'llanmalar, metodik ko'rsatmalar, texnik ko'rgazmali qurollar, amaliy-test savollar, o'quv-kompyuter dasturlari, texnik uskunalari, INTERNET-informatsion texnologiyalar, interaktiv va masofaviy o'qitish texnologiyalarini tayyorlash va ulardan foydalanish metodikasi. O'qitishda kafedraning ishlab chiqarishdagi filiallari bazalarida o'quv jarayonlarini tashkillashtirish va amalga oshirish metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar*.

[A1, A2, A3, A5, A6, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.2.4. Ma'ruza darslarini o'tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasi (6-soat)

Ma'ruza mavzularini tuzish, ularga tayyorgarlik ko'rish va ma'ruza darslarini o'tish metodikasi va san'ati. Ma'ruza matnini tuzish, uning strukturasi, tarkibi, mazmuni va shakllari (qog'ozli va elektron). Adabiyotlar ustida ishlash,

ularni tanlash va ma'ruzalarda qo'llash metodikasi. Talabalarning nazariy bilimlarini shakllantirish va nazorat qilishda pedagogik va psixologik usullarni qo'llash metodikasi. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2005 yil 30 sentyabrdagi 217-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan «Oliy ta'lim muassalarida talabalar bilimni baholashning reyting tizimi to'g'risida»gi muvaqqat Nizomning mohiyati va ahamiyati. Talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezonlari. Talabalar bilimni joriy, oraliq baholash metodikasi. Yakuniy baholashni o'tkazish metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar.*

[A1, A2, A3, A4, A7, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q7]

2.2.5. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi (6-soat)

Amaliy (seminar) mashg'ulotlarning talabalar nazariy bilimlarini amaliy jihatdan mustahkamlashdagi roli. Amaliy (seminar) mashg'ulotning maqsadi va vazifalarini aniqlash, uning ma'ruza bilan uzviyligini ta'minlash. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish: adabiyotlar, amaliy materiallar tanlash, ularni o'rganish, tahlil qilish va auditoriyaga etkazish usullari. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarni o'tkazish vaqtini samarali taqsimlash. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarni o'tkazishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish. Talabalarning amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rihi va ularning bilim darajasini baholash mezonlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar.*

[A1, A2, A3, A4, A6, A9, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.2.6. Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasi (4-soat)

Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etishning maqsadi va vazifalari. Talabalarning mustaqil ishi - o'quv jarayonining tarkibiy qismi sifatida. Talaba mustaqil ishining tashkiliy shakllari: ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish; berilgan mavzu bo'yicha referat tayyorlash; ilmiy maqola, konferentsiyalarga tezislar tayyorlash. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2005 yil 21 fevraldagi 34-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Talaba mustaqil ishini tashkil etish, nazorat qilish va baholash tartibi to'g'risida"gi Nizomning mazmuni va ahamiyati. Talabalarning mustaqil ishini nazorat qilish va baholash mezonlari hamda ular natijalarining kafedra majlislarida muhokama etib borilishi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar.*

[A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.2.7. Ilmiy-tadqiqot ishlarni o'tkazish metodikasi (4-soat)

Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini o'tkazish metodikasi va san'ati. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarining tarkibi. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkillashtirish. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini samarali

bajarilishini ta'minlash metodikasi. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini o'tkazish, nazorat qilish. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini baholash metodikasi. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarinini sifatini oshirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar*.
[A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A10, Q1, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

2.2.8. Ilmiy-pedagogik ishlarni o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasi (4-soat)

Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarini o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash doirasidagi mashg'ulotlar turlari va shakllari, mavzularni tuzish, ularga tayyorgarlik ko'rish va o'tkazish metodikasi va san'ati. Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarni tashkillashtirish va bajarish metodikasi. Iqtidorli talabalar bilan ishlashni kafedraning ishlab chiqarishdagi filiallari bazalarida tashkillashtirish va amalga oshirish metodikasi. Talabalarning ilmiy-pedagogik ishlarini o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash doirasidagi bilimlarni shakllantirish, nazorat qilish va baholash metodikasi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *aqliy hujum, baxs, muzokaralar*.
[A1, A2, A3, A4, A7, A8, A10, Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7]

3. MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETISHNING SHAKLI VA MAZMUNI

Mustaqil ta'lim magistrantlar uchun majburiy o'quv mashg'uloti hisoblanadi va rejali xususiyatga ega. Mustaqil ta'limning mavzulari magistrantlar uchun mustaqil o'rganishlari shart bo'lgan ma'ruzalar va amaliy mashg'ulotlardan tashkil topgan. U magistrantlarning nazariy bilimlarini mustaxkamlash va kengaytirishga, o'qitilayotgan va o'tilgan mavzularni kengroq va chuqurroq o'rganishga hamda dunyoqarashini yana ham kengaytirishga yordam beradi. Shuningdek, mustaqil ta'limga mo'ljallangan topshiriqlar (mavzular) ma'ruzalar mavzulari, amaliy, seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishga qaratilgan. Bundan tashqari, magistrantlar ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirishlari natijasida, referat yoki ilmiy maqolalar tayyorlashlari mumkin, hamda ilmiy amaliy konferentsiyalarda ilmiy ma'ruzalar qilishlari mumkin.

“Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi” fani bo'yicha mustaqil ta'limning mazmuni

№	Mustaqil ta'limga oid bo'lim va mavzulari	Mustaqil ta'limga oid topshiriq va tavsiyalar	Bajarish muddatlari
1.	O'zbekistonda kadrlar tayyorlash modelini mujassamlashtirgan ta'lim tizimi va uning huquqiy asoslari	Ilmiy loyiha, taqdimot va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida
2.	Maxsus fanlarni o'qitishning yangi pedagogik texnologiyalari	Ilmiy loyiha va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida

3.	Maxsus fanlarni o'qitishning o'quv-uslubiy, texnik va informatsion ta'minoti	Taqdimot va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida
4.	Ma'ruza darslarini o'tkazish va talabalar bilimni baholash metodikasi	Keys stadi va ilmiy loyiha tayyorlash	Mavzu yakunida
5.	Amaliy (seminar) mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uni o'qitish metodikasi	Ilmiy loyiha, taqdimot va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida
6.	Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasi	Taqdimot va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida
7.	Ilmiy-tadqiqot ishlarni o'tkazish metodikasi	Keys stadi va ilmiy loyiha tayyorlash	Mavzu yakunida
8.	Ilmiy-pedagogik ishlarni o'tkazish, iqtidorli talabalar bilan ishlash metodikasi	Taqdimot va keys stadi tayyorlash	Mavzu yakunida

4. REYTING BAHOLASH TIZIMI

4.1. Reyting nazorati jadvali

Reyting nazorati turlari	Semestr haftalari																				Attestatsiya	Ballar	Saralash ballari
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	20					
JN	0-5			0-6			0-6			0-6			0-6			0-6				0-35	39		
ON	0-17									0-18										0-35			
Σ (JN+ON)	0-70																						0-70
YaN																					0-30	0-30	0
Jami	0-70																				0-30	0-100	56

Izoh: Semestr haftalari soni ta'lim yo'nalishi(mutaxassislik)ning o'quv rejasi va o'quv jarayoni grafigiga muvofiq belgilanadi va farqlanishi mumkin (18-19 haftalar qishki ta'til davri hisoblanadi).

4.2. JN bo'yicha baholash mezonlari

JNda amaliy mashg'ulotlar o'zlashtirilishi bo'yicha yuqoridagi jadvalda keltirilgan semestr haftalari kesimida har bir mashg'ulotda talabaning o'zlashtirishiga mos ravishda mezon asosida 0-2 (yoki har hafta bo'yicha 0-6) ballgacha jami 0-35 ballgacha jamlanishi belgilangan.

4.3. ON bo'yicha baholash mezonlari

ON ma'ruza mashg'ulotlari materiallari asosida bir semestr davomi 2 marta o'tkaziladi. ON bo'yicha talaba jami 0-35 (har birida 0-17 /0-18) ballgacha jamlashi mumkin.

Fanning o'qitilgan mavzulari bo'yicha o'zlashtirish nazorati turli shakllarda o'tkazilishi mumkin. Mazkur fandan ON test sinovi shaklida o'tkazilganda testlar soni va ularga mos ravishdagi mezon 0-17 /0-18 ball kesimida kafedra tomonidan alohida belgilanadi.

4.4. Σ (JN+ON) bo'yicha baholash mezonlari

Σ (JN+ON) 0-70 gacha bo'lgan reyting ballari quyidagi mezonlarga muvofiq umumlashtirilishi belgilangan:

Baholash mezonlari	Reyting ballari		Σ (JN+ON)
	JN	ON	
<ul style="list-style-type: none"> - Maxsus fanlarni o'qitish metodikasini o'rganib, mustaqil xulosa chiqarish va qaror qabul qilish; - Fan bo'yicha ijodiy fikrlay olish; - mustaqil mushohada yuritish; - nazariy bilim va ko'nikmalarni amalda qo'llay olish; - fanga taalluqli tayanch iboralarning mohiyatini tushunish; - tayanch iboralarni bilish, farqlay olish va mazmunini aytib berish; - fanning umumiy mazmuni, mavzulari to'g'risida tasavvurga ega bo'lish 	30-35	30-35	60-70
<ul style="list-style-type: none"> - mustaqil mushohada yuritish; - nazariy bilim va ko'nikmalarni amalda qo'llay olish; - fanga taalluqli tayanch iboralarning mohiyatini tushunish; - tayanch iboralarni bilish, farqlay olish va mazmunini aytib berish; - fanning umumiy mazmuni, mavzulari to'g'risida tasavvurga ega bo'lish 	25-29	25-29	50-69
<ul style="list-style-type: none"> - fanga taalluqli tayanch iboralarning mohiyatini tushunish; - tayanch iboralarni bilish, farqlay olish va mazmunini aytib berish; - fanning umumiy mazmuni, mavzulari to'g'risida tasavvurga ega bo'lish 	20(19)-24	20-24	39-49
<ul style="list-style-type: none"> - tayanch iboralarni bilmaslik, farqlay olmaslik va mazmunini ayta olmaslik; - fanning umumiy mazmuni, mavzulari to'g'risida tasavvurga ega bo'lmaslik. 	0-19	0-19	0-38

4.5. YaN ni baholash mezonlari

YaN "Yozma ish" yoki "Test sinovi" shaklida (0-30) ballgacha belgilan mezon asosida yoki majmualii shaklda Yozma ish + test sinovi shaklida (6/24) ballik tizim asosida o'tkaziladi.

4.6. Talabalarning fanni o'zlashtirish ko'rsatkichlarini aniqlash mezonlari

Talabalarning fan bo'yicha bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish 0-100 ballik reyting tizimi asosida quyidagi mezonlarga muvofiq amalga oshiriladi:

Talabani o'zlashtirishini nazorat qilish mezonlari	Ballar
Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fani mashg'ulotlari jami mavzulari bo'yicha har tomonlama chuqur va mukammal bilimga ega. Nazariy va amaliy mashg'ulotlarda «Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi» bilan bog'liq masalalar bo'yicha xulosa va qaror qabul qila oladi, mustaqil mushohada yurita oladi, amalda qo'llay oladi, mohiyatini tushuntira oladi, aytib beradi, tasavvurga ega.	86-100
Fan mashg'ulotlari jami mavzulari bo'yicha to'la bilimga ega. Mashg'ulotlarda «Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi» bilan bog'liq masalalar bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, amalda qo'llay oladi, mohiyatini tushuntira oladi, aytib beradi, tasavvurga ega.	71-85
Fan mashg'ulotlari jami mavzulari bo'yicha qoniqarli bilimga ega. Amaliy mashg'ulotda «Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi» bilan bog'liq masalalar bo'yicha mohiyatini tushuntira oladi, aytib beradi, tasavvurga ega .	55-70
Fan mashg'ulotlari jami mavzulari bo'yicha qoniqarsiz bilimga ega. Amaliy mashg'ulotda «Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi» bilan bog'liq masalalar yuzasidan aniq tasavvurga ega emas, bilmaydi.	0-54

5. DASTURNING INFORMATSION-KOMMUNIKATSION VA USLUBIY TA'MINOTI

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy (xususan, interfaol) metodlari, pedagogik va axborot-kommunikatsiya (mediata'lim, amaliy dastur paketlari, prezentatsion, elektron-didaktik) texnologiyalari va zamonaviy komp'yuter texnologiyalarini qo'llash nazarda tutiladi.

Shu bilan birga, talabalar virtual huquqiy-me'yoriy hujjatlar kutubxonasi tizimi orqali byudjet-moliyaviy qonunchilik yangiliklaridan xabardor bo'lishlari va o'qish jarayonida ulardan foydalanishlari mumkin.

Fanni o'qitishda multemedia jihozlaridan foydalanib, mavzular bo'yicha ishlab chiqilgan Rowerpoint dasturidagi jadvallardan, kompyuter, audio va video jihozlaridan, diaproektor va kadaskoplardan foydalaniladi. Shuningdek, ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar davomida byudjet munosabatlarining nazariy va amaliy jihatlarini tavsiflovchi tarqatma materiallar, slaydlar hamda ko'rgazmali qurollardan foydalaniladi.

5.1. Asosiy adabiyotlar:

1. Karimova Z.X., Djamalov X.N., Islamqulov A.X. Budjet tizimi. O'quv qo'llanma. "VORIS-NASHRIYOT". 2012. 208 b.

2. Вахабов А.В., Срожиддинова З.Х. Государственный бюджет: Учебник. Т. "ИҚТИСОД-МОЛИЯ", 2007.
3. Vahobov A.V., T.Malikov. Moliya: Umumdavlat moliyasi. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, TMI-2010, 595 b.
4. Malikov T., Xaydarov N. Davlat budjeti. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, TMI-2007, 84b.
5. Malikov T., Xaydarov N. Budjet daromadlari va xarajatlari. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, TMI-2007, 245b
6. Malikov T., Xaydarov N. Budjet (tizimi, tuzilmasi, jarayoni). O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, TMI-2008, 98b.
7. Malikov T., Vahobov D., Moliya: chizmalarda. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, 2010, 660 b.
8. Malikov T., Jalilov P., Budjet-soliq siyosati. Mongrafiya. T.: Akademnashr, 2011. 472 b.
9. Srojiddinova Z.X. O'zbekiston Respublikasi budjet tizimi: Darslik. T. "infoCOM.UZ", 2010, 500 b.
10. Срожиддинова З.. Межбюджетные отношения. Издательство «ИнфоСОМ.УЗ». Ташкент-2010.
11. Srojiddinova Z.. Budjetlararo munosabatlar. «infoCOM.UZ». Toshkent-2010.

5.2. Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Qosimova G. G'aznachilik. O'quv qo'llanma. T.: "IQTISOD-MOLIYA"-2013.
2. Nurmuxamedova B., Kabirova N. Moliya. O'quv qo'llanma. - T.: "IQTISOD-MOLIYA". 2012. 220 b.
3. Burxonov U. Davlat xaridi. «infoCOM.UZ». Toshkent-2010.
4. Ibragimov A.K., Sugirbaev B.B. Budjet nazorati va auditi: O'quv qo'llanma / T.: «infoCOM.UZ». 2009.
5. Haydarov M. Davlat budjeti ijrosining g'aznachilik tizimi. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, 2010.
6. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy-ijtimoiy taraqqiyotining mustaqillik yillaridagi (1990-2010 yillar) asosiy tendentsiya va ko'rsatkichlari hamda 2011-2015 yillarga mo'ljallangan prognozlar: statistik to'plam. T.: "O'zbekiston" NMIU, 2011.